Dispozitivul hotărârii a fost pronunțat în ședință publică în data de 13 iunie 2024
Reprezentantul reclamantei Virginia Bulhac, avocatul Ruslan Cimpoi, a depus cerere de apel în data de 14 iunie 2024
Hotărârea motivată a fost întocmită la 21 august 2024

Dosarul nr. 2-4150/24
2-24031534-12-2-21032024

HOTĂRÂRE
În numele Legii

13 iunie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ecaterina Silivestru
grefierul Alexandra Danilova

Cu participarea: reprezentantului reclamantei, avocatului Ruslan Cimpoi,

examinând în şedinţă de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Virginia Bulhac către Andrei Bulat privind rezilierea contractului de plată a pensiei de întreținere, incasarea restanțelor, modificarea cuantumului pensiei de întreținere, incasarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces.

1. În data de 20 martie 2024, Virginia Bulhac, prin intermediul avocatului Ruslan Cimpoi, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Andrei Bulat privind rezilierea contractului de plată a pensiei de întreținere, încasarea restanțelor, modificarea cuantumului pensiei de întreținere și încasarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată, avocatul Ruslan Cimpoi a indicat că Virginia Bulhac a fost căsătorită cu Andrei Bulat, începând cu 08 septembrie 2017 și până la 21 octombrie 2021, când căsătoria a fost desfăcută prin divorț în temeiul acordului părților încheiat la Serviciul stare civilă Centru mun. Chișinău. Aceste circumstanțe sunt probate prin copia certificatului de divorț nr. *****, eliberat la 20 octombrie 2021 de către Serviciul stare civilă Centru mun. Chișinău.
3. Din căsătoria Virginiei Bulhac cu Andrei Bulat, la *****s-a născut fiica *****, iar la ***** s-a născut fiica *****. Acest fapt se confirmă prin certificatul de naștere nr. ***** eliberat de Serviciul stare civilă Centru mun. Chișinău la 08 aprilie 2022, și, respectiv, certificatul de naștere nr. ***** eliberat de Serviciul stare civilă Centru mun. Chișinău la 11 aprilie 2022.

4. După divorț, în temeiul contractului din 06 iunie 2022, înregistrat sub nr. 1-554 și autentificat de notarul Daniela Țurcan, între Virginia Bulhac pe de o parte și Andrei Bulat pe de altă parte, copiii ***** și ***** au rămas în custodia mamei Virginia Bulhac. Andrei Bulat s-a obligat să achite în beneficiul copiilor minori o pensie de întreținere în mărime de 2500 lei, lunar, pentru ambii copii, începând cu 01 iunie 2022 și până la împlinirea majoratului de către fiecare copil în parte.
5. Cu toate acestea, pârâtul nu și-a respectat obligațiile asumate în temeiul contractului menționat, astfel încât, la situația datei de 01 martie 2024, acesta a înregistrat o restanță la plata pensiei de întreținere în sumă de 47500 lei, adică, pârâtul Andrei Bulat a achitat benevol pentru întreținerea propriilor săi copii doar suma de 5000 lei pentru o perioadă de 21 de luni.
6. În consecință, reieșind din cele expuse, a subliniat că după desfacerea căsătoriei, adică timp de circa 21 de luni, de creșterea, educarea și întreținerea copiilor s-a ocupat în mod exclusiv mama Virginia Bulhac (fiind sprijinită doar de părinții săi, respectiv bunicii copilului pe linie maternă), fără participarea tatălui Andrei Bulat. Cu alte cuvinte, după divorț, tatăl Andrei Bulat practic și-a abandonat copiii în grija exclusivă a mamei, astfel încât, acesta nu-și execută benevol obligațiile legale față de copii și nu participă la creșterea, educarea, întreținerea propriilor săi copii, necontribuind cu nimic la asigurarea materială a acestora.
7. În vederea solutionării prezentului litigiu pe cale amiabilă, pe lângă apelurile telefonice (inclusiv prin „viber”) adresate pârâtului, respectiv, mesajele expediate prin intermediul rețelelor de socializare (facebook), la 01 februarie 2023 reclamanta Virginia Bulhac a fost nevoită să angajeze un avocat, prin intermediul căruia, la 12 februarie 2024 a fost întocmită o notificare de reziliere și somație de plată, prin care s-a solicitat: rezilierea începând cu data de 01 martie 2024 a contractului privind plata pensiei de întreținere autentificat și înregistrat la notarul Daniela Țurcan sub nr. 1-554 din 06 iunie 2022; achitarea benevolă a tuturor restantelor acumulate la plata pensiei de întreținere începând cu 01 iunie 2022 și până la 01 martie 2024 în sumă de 47500 lei (pentru 19 luni); comunicarea unui răspuns în formă scrisă în termen de 3 zile de la recepționare (la prezenta notificare), ce urmează a fi expediată la adresa subsemnatului avocat, eventual la adresa de e-mail. Potrivit avizului de recepție, pârâtul Andrei Bulat a recepționat notificarea și somația de plată la data de 15 februarie 2024. Cu toate acestea, pârâtul nici pînă în prezent nu a expediat în adresa reclamantei sau a avocatului acesteia nici un răspuns concret în raport cu cele solicitate.
8. Reprezentantul reclamantei a consemnat, că Andrei Bulat nu și-a respectat din culpă gravă și cu rea credință obligațiile asumate în temeiul contractului extrajudiciar din 06 iunie 2022, astfel încât la situația datei de 01 martie 2024 acesta a înregistrat o restanță la plata pensiei de întreținere în sumă totală de 47500 lei, ținând cont de caracterul alimentar al pensiei de întreținere. Nefiind admisibilă amânarea plăților sau executarea unor plăți parțiale, conchide că interesul copiilor beneficiari ai pensiei de întreținere impune rezilierea contractului privind plata pensiei de întreținere autentificat și înregistrat la notarul Daniela Turcan sub nr. 1-554 din 06 iunie 2022 și obligarea silită a pârâtului la plata tuturor restanțelor acumulate în temeiul acestui contract.
9. De asemenea, având în vedere faptul că din 06 iunie 2022 pârâtul nu și-a executat obligațiile contractuale asumate, iar mama reclamantă a fost nevoită să se supraîndatoreze (de la rude, prieteni, organizații de microfinanțare) pentru a putea face față (cât de cât), cheltuielilor crescătoare ale întreținerii copiilor de una singură, în raport cu faptul că, creșterea și întreținerea unui copil este evaluată de către reclamantă la suma de 6000 de lei pentru un copil, respectiv, 12000 lei pentru amândoi. Astfel, creșterea unui copil implică, de facto, suportarea unor

cheltuieli mult mai mari decât cele care au fost stabilite anterior în temeiul contractului (medicamente, alimente, îmbrăcăminte, chirie, rechizite școlare, fondul grupei etc. etc.). În vederea asigurării materiale a copiilor consideră oportun și rezonabil ca pârâtul să fie obligat la plata unei pensii de întreținere în mărime fixă de 3000 lei pe lună pentru fiecare copil, respectiv, 6000 lei pe lună pentru amândoi copii.

10. În ceea ce privește cuantumul pensiei de întreținere, a menționat că nu cunoaște despre ultimul loc de muncă al tatălui Andrei Bulat (ultima perioadă acesta lucra în calitate de barman într-un local din mun. Chișinău), Consideră că încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri este imposibilă, dificilă, respectiv lezează substanțial interesele uneia dintre părți, astfel încât, se impune stabilirea cuantumului pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar, pe care reclamanta o evaluează la suma de 3000 lei pentru fiecare copil (având în vedere că, costul total al creșterii și întreținerii unui copil este estimat de reclamantă la suma de 6000 lei).

11. În baza celor expuse, în temeiul dispozițiilor articolelor 38, 74 alin. (1), 76, 94, 110 din Codul familiei, Virginia Bulhac, prin intermediul avocatului Ruslan Cimpoi, a solicitat rezilierea contractului privind plata pensiei de întreținere autentificat și înregistrat la notarul Daniela Țurcan sub nr. 1-554 din 06 iunie 2022, începând cu data de 01 martie 2024; încasarea de la Andrei Bulat în beneficiul Virginiei Bulhac a tuturor restanțelor la plata pensiei de întreținere pentru copiii minori ***** și *****, acumulate, începând cu 01 iunie 2022 și până la 01 martie 2024, în sumă totală de 47500 lei (pentru 19 luni; modificarea cuantumului și a modului de încasare a pensiei de întreținere, prin încasarea de la Andrei Bulat în beneficiul Virginiei Bulhac a pensiei de întreținere pentru copilul minor *****, a. n. *****, în mărime fixă de 3000 lei pe lună și pentru copilul minor *****, a. n. 01 iunie 2019, în mărime fixă de 3000 lei, începând cu 01 martie 2024 (data notificării părții cu privire la rezilierea contractului) și până la atingerea de către fiecare copil a vârstei majoratului; încasarea de la Andrei Bulat în beneficiul Virginiei Bulhac a tuturor cheltuielilor judiciare suportate în legătură cu inițierea și derularea prezentului proces de judecată (inclusiv onorariu de avocat în mă de 4040 lei, taxe poștale 13,70 lei).

12. În ședința de judecată reprezentantul reclamantei Virginia Bulhac, avocatul Ruslan Cimpoi, a susținut integral admiterea acțiunii și a solicitat să fie admisă în sensul în care a fost formulată.

13. Pârâtul Andrei Bulat, fiind citat legal, în ședința de judecată nu s-a prezentat.

Aprecierea instanței de judecată.

14. Audiind participantul la proces, prezent în ședința de judecată, studiind actele şi materialele dosarului, în raport cu normele legale aplicabile speței, instanța de judecată consideră necesar de a respinge cererea de chemare în judecată depusă de Virginia Bulhac, reieșind din următoarele considerente.

15. În conformitate cu articolul 20 din Constituția Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitim.

16. Conform articolului 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime, pe când potrivit prevederilor art. 166 alin. (l) din același cod, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un

interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.
17. În corespundere cu articolul 6 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.
18. Conform articolului 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
19. În conformitate cu articolul 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii. Conform articolului 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.
20. Articolul 16 din Codul civil indică cert că, (1) apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: a) recunoașterea dreptului; b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului şi suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui; c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic; d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică; e) impunerea la executarea obligației în natură; f) autoapărare; g) repararea prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial; h) încasarea dobînzii de întîrziere sau, după caz, a penalității; i) rezoluțiunea sau modificarea contractului; j) neaplicarea de către instanţa de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică; k) alte căi prevăzute de lege. (2) Metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sînt întrunite condițiile stabilite de lege şi, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.
21. Din materialele cauzei se atestă, că Virginia Bulhac a fost căsătorită cu Andrei Bulat, începând cu 08 septembrie 2017 și până la 21 octombrie 2021, când căsătoria a fost desfăcută prin divorț, în temeiul acordului părților încheiat la Serviciul stare civilă Centru mun. Chișinău, fapt confirmat prin certificatul de divorț nr. ***** eliberat la 20 octombrie 2021 de către Serviciul stare civilă Centru mun. Chișinău (f.d. 12).
22. Actele cauzei denotă, că din căsătoria Virginiei Bulhac cu Andrei Bulat, la ***** s-a născut fiica *****, iar la *****s-a născut fiica ***** (f.d. 10-11).
23. Conform articolului 3 alin. (1) al Convenției Internaționale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989 de la New York, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate. Articolul 5 al Convenţiei, stipulează că statele părţi vor respecta responsabilitatea, dreptul şi obligaţia pe care le au părinţii sau, după caz, membrii familiei lărgite sau a comunităţii, conform cutumei locale, tutorii sau alte persoane prin lege responsabile pentru copil, de a-i da acestuia, într-un mod care să corespundă dezvoltării capacităţilor acestuia,

orientarea şi sfaturile corespunzătoare exercitării drepturilor pe care i recunoaşte prezenta Convenţie.
24. În conformitate cu articolul 18 alin. (1) al Convenţiei, statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rînd părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Obligaţia părinţilor de a-şi întreţine material copii minori este o obligaţie fundamentală, consfinţită în art. 48 alin.(2) din Constituţia Republicii Moldova care expres stabileşte, că părinţii au îndatorirea de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor. Or, creşterea, educaţia şi instruirea copiilor este posibilă numai în condiţiile exercitării corespunzătoare a obligaţiilor părinteşti de întreţinere materială a acestora.
25. Potrivit articolelor 52 alin. (1), 53 şi 61 din Codul familiei, desfacerea căsătoriei părinţilor, nulitatea ei sau traiul separat al acestora nu afectează drepturile copilului; copilului i se garantează apărarea drepturilor şi intereselor sale legitime. Apărarea drepturilor şi intereselor legitime ale copilului se asigură şi sunt apărate de părinţi. Conform articolelor 58 și 74 din Codul familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat, ei sînt obligaţi să întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă, care necesită sprijin material.
26. În şedinţa de judecată s-a stabilit că, în temeiul contractului din 06 iunie 2022, înregistrat sub nr. 1-554 și autentificat de notarul Daniela Țurcan, între Virginia Bulhac pe de o parte și Andrei Bulat pe de altă parte, copiii ***** și *****au rămas în custodia mamei Virginia Bulhac. Andrei Bulat s-a obligat să achite în beneficiul copiilor minori o pensie de întreținere în mărime de 2500 lei lunar pentru ambii copii, începând cu 01 iunie 2022 și până la împlinirea majoratului de către fiecare copil în parte (f.d. 13-16).
27. În corespundere cu articolul 94 din Codul familiei, contractul privind plata pensiei de întreţinere se încheie, se execută, se modifică, se reziliază şi se declară nul în conformitate cu normele Codului civil. Contractul privind plata pensiei de întreţinere poate fi, în orice moment, modificat sau reziliat în baza acordului dintre părţi. Modificarea sau rezilierea contractului se perfectează în scris şi se autentifică notarial. Modificarea unilaterală a contractului privind plata pensiei de întreţinere sau refuzul unilateral de a-l executa sînt inadmisibile. În caz de modificare esenţială a situaţiei materiale sau familiale a părţilor, dacă acestea nu pot ajunge la o înţelegere referitoare la modificarea sau rezilierea contractului privind plata pensiei de întreţinere, partea interesată poate porni în instanţa judecătorească o acţiune privind modificarea sau rezilierea acestuia. Instanţa judecătorească soluţionează litigiul ţinînd cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante. Dacă contractul privind plata pensiei de întreţinere contravine intereselor copilului minor, acesta poate fi declarat nul de către instanţa judecătorească la cererea reprezentanţilor legali ai copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale. Conform articolului 110 din Codul familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părţi s-a schimbat, instanţa judecătorească, luînd în considerare şi alte circumstanţe importante ale părţilor, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreţinere sau să-l scutească pe debitorul întreţinerii de plata acesteia.
28. În conformitate cu prevederile articolului 76 alin. (1) şi (2) din Codul familiei, în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea

pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, întro sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art. 75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

29. Raportând normele enunțate la circumstanțele speței deduse judecății, instanța de judecată reține că starea materială reprezintă situaţia socio-economică a persoanei (părinte) determinantă pentru întreţinerea unei vieţi decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obţinute din activităţi generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influenţează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex. capacitatea de muncă, studiile etc).

30. În speță, instanța de judecată statuează că, la materialele cauzei nu au fost administrate probe ce ar demonstra faptul că pârâtul Andrei Bulat nu și-a respectat obligațiile asumate în temeiul contractului extrajudiciar din 06 iunie 2022, precum și că, reclamanta Virginia Bulhac a fost nevoită să se supraîndatoreze (de la rude, prieteni, organizații de microfinanțare).

31. Instanța de judecată reține că în lipsa probelor, se face imposibilă modificarea cuantumului pensiei.

32. În sensul articolului 75 alin. (2) din Codul familiei, starea familială este definită ca fiind conjunctura şi relaţiile persoanei (părintelui) în interiorul comunităţii umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorîtă din rudenie. Cu titlu exemplificativ se remarcă următoarele aspecte intrinseci care influenţează per ansamblu starea familiei, a cărei listă nu este una exhaustivă şi anume numărul copiilor şi persoanelor aflate la întreţinere. Sintagma ”alte circumstanţe importante” stipulate la finalul normei disputate, extinde sfera de aplicare a art. 75 din Codul familiei pentru ipotezele nereglementate de lege, însă care se pot ivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsînd o marjă de apreciere instanţei de judecată din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condiţiile reliefate supra.

33. Astfel, pentru valorificarea dreptului de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreţinere, părintele urmează să probeze în mod cumulativ atât schimbarea stării materiale, cât şi a celei familiale, însă schimbarea situaţiilor specificate nu trebuie să fie formală, ci esenţială. Prin urmare, reclamanta nu a probat nici una din ipostazele menționate anterior și nu a prezentat probe concludente în acest sens.

34. Conform prevederilor art.5 Protocolul nr.7 din Convenţie, soţii se bucură de egalitate în drepturi şi în responsabilităţi cu caracter civil, între ei şi în relaţii cu copiii lor în ceia ce priveşte căsătoria, pe durata căsătoriei şi cu prilejul desfacerii acesteia. Prezentul articol nu împiedică statele să ia măsuri necesare în interesele copiilor. În circumstanţele speţei, interesele copilului fiind decisive în vederea limitării în drepturi ale unuia dintre soţi (Hoffman v. Austria nr.12875/87 din 23 iunie 1993 §35). Potrivit jurisprudenţei europene, autorităţilor naţionale le revine prerogativa de a determina în ce măsură sunt de natură să răspundă interesului unui copil minor în caz de desfacere a căsătoriei şi din acest punct de vedere ele dispun de o largă marjă de apreciere.

35. Prin urmare, evaluând în ansamblu materialele dosarului și circumstanțele de fapt constatate, instanța consideră necesar de a respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Virginia Bulhac către Andrei Bulat privind rezilierea contractului de plată a

pensiei de întreținere, încasarea restanțelor, modificarea cuantumului pensiei de întreținere și încasarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. art. 239-241 CPC, instanţa de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se respinge cererea de chemare în judecată înaintată de Virginia Bulhac către Andrei Bulat privind rezilierea contractului de plată a pensiei de întreținere, încasarea restanțelor, modificarea cuantumului pensiei de întreținere, incasarea cheltuielilor de judecată.

Hotărârea poate fi contestată cu apel în Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Ecaterina Silivestru